

A Tanács indokolása: A Tanács (EU) 14/2015 állásfoglalása első olvasatban kialakított álláspontja a nyílt internet-hozzáférés megteremtéséhez szükséges intézkedések meghozataláról, továbbá az egyetemes szolgáltatásról, valamint az elektronikus hírközlő hálózatokhoz és elektronikus hírközlési szolgáltatásokhoz kapcsolódó felhasználói jogokról szóló 200/22/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv és az Unión belüli nyilvános mobilhírközlő hálózatok közötti barangolásról (roaming) szóló 531/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendelet elfogadása céljából

(2015/C 365/02)

I. BEVEZETÉS

1. A Bizottság az EUMSZ 114. cikkét alkalmazva jogalkapként 2013. szeptember 11-én elfogadta az elektronikus hírközlés egységes európai piacáról és a „behálózott kontinens” megteremtéséhez szükséges intézkedések meghatározásáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletjavaslatát (a továbbiakban: az egységes távközlési piacról szóló javaslat). A javaslat főbb rendelkezései az alábbiakra vonatkoznak: az elektronikus hírközlési szolgáltatókra vonatkozó egységes uniós engedély, európai inputok (ezen belül a rádióspektrumok használatának koordinációja és az európai virtuális hozzáférési termékek), a végfelhasználók harmonizált jogai, hálózatsemlegesség, a nemzeti szabályozó hatóságok jogkörei, a barangolás és a BEREK.
2. Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság 2014. január 21-én, a Régiók Bizottsága pedig 2014. január 30–31-én szavazta meg a véleményét.
3. Az Európai Parlament 2014. április 3-án szavazta meg az első olvasat során kialakított jogalkotási állásfoglalását⁽¹⁾, és 233 módosítást fogadott el. Az egységes távközlési piacról szóló javaslat legtöbb elemét megtartották. Az Európai Parlament a barangolásról szóló rendelkezéseket módosította azzal a céllal, hogy 2015 decemberéig egy „méltányos használati záradék” alkalmazása mellett eltörölje a barangolási felárat. A hálózatsemlegességgel kapcsolatos rendelkezéseket többek között a hálózatsemlegesség fogalmának meghatározása, valamint annak érdekében módosították, hogy a szolgáltatók csak akkor nyújthassanak különleges szolgáltatásokat, ha az internet-hozzáférési szolgáltatások nyújtásán felül még ezek nyújtásához is elegendő hálózati kapacitással rendelkeznek. A széles sávú hozzáférést biztosító, uniós szinten harmonizált nagykereskedelmi termékek ötletét elvetették, továbbá módosult a fogyasztóvédelmi elemek formája.

A Tanács és az Európai Parlament tárgyalásokat kezdett annak érdekében, hogy a második olvasatban mielőbb megállapodás szülessen. Az egységes távközlési piacról szóló javaslat részletes vizsgálata alapján megegyeztek arról, hogy csupán két fő témakört: a barangolás és a hálózatsemlegesség kérdését, illetve az ezekhez kapcsolódó fogyasztói jogi szempontokat vitatják meg. Az egységes uniós engedélyre, az európai inputokra (ezen belül a rádióspektrumok használatának koordinációjára és az európai virtuális hozzáférési termékekre), valamint a BEREK-re vonatkozó rendelkezéseket elvetették.

4. A tárgyalások 2015. június 30-án sikeresen befejeződtek, és az Európai Parlament és a tanács ideiglenes megállapodásra jutott a kompromisszumos szövegről.
5. 2015. július 8-án az Állandó Képviselők Bizottsága megerősítette az egységes távközlési piacról szóló javaslatnak a két intézmény által elfogadott kompromisszumos szövegét.
6. Az Európai Parlament Ipari, Kutatási és Energiaügyi Bizottságának (ITRE) elnöke 2015. július 16-án levelet intézett az elnökséghez, amelyben jelezte, hogy amennyiben a Tanács hivatalosan továbbítja az Európai Parlament részére az elfogadott álláspontját, ő az előadóval együtt ajánlani fogja a plenáris ülésnek, hogy a Parlament – a jogász-nyelvész ellenőrzést követően – a második olvasat során módosítás nélkül fogadja el a tanácsi álláspontot.

II. CÉL

7. A tárgyalások eredményéből következik, hogy a rendelet célja olyan közös szabályok létrehozása, amelyek biztosítják az internet-hozzáférési szolgáltatások nyújtása során a forgalom valamennyi típusára vonatkozó egyenlő és megkülönböztetéstől mentes bánásmódot, valamint a végfelhasználók jogainak védelmét.
8. A barangolást illetően a rendelet a kiskereskedelmi barangolási feláraknak a belföldi és látogatott piacok torzítása nélkül történő eltörlése céljából új mechanizmust hoz létre az Unió-szerte szabályozott barangolási szolgáltatások kiskereskedelmi díjszabására vonatkozóan.

⁽¹⁾ Az Európai Parlament 2014. április 3-i jogalkotási állásfoglalása az elektronikus hírközlés egységes európai piacáról és a „behálózott kontinens” megteremtéséhez szükséges intézkedések meghatározásáról, valamint a 2002/20/EK, 2002/21/EK és 2002/22/EK irányelv és az 1211/2009/EK és 531/2012/EU rendelet módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló javaslatról (COM(2013)0627 – C7-0267/2013 – 2013/0309(COD))

III. A TANÁCS ELSŐ OLVASATBAN ELFOGADOTT ÁLLÁSPONTJÁNAK ELEMZÉSE

A. Általános információk

9. A plenáris ülésen történt szavazást követően az Európai Parlament és a Tanács tárgyalásokat folytatott azzal a céllal, hogy a Tanács első olvasatban kialakított álláspontja alapján második olvasatban olyan megállapodás szülessen, melyet a Parlament jóvá tud hagyni. A Tanács első olvasatban kialakított álláspontjának szövege teljes mértékben tükrözi a társjogalkotók között létrejött kompromisszumot.

B. A legfontosabb kérdések

10. A Parlamenttel kialakított kompromisszum főbb elemei a következőkben foglalhatók össze:

a) Barangolás

11. A megállapodás értelmében 2017. június 15-től megszűnnek az Európai Unióban a barangolási többletdíjak. A kompromisszum azonban meghatároz két olyan helyzetet, amikor bizonyos feltételek mellett továbbra is felszámíthatók felárak.

12. Elsőként a szolgáltatók a „normál használatra vonatkozó feltételeket” alkalmazhatnak a szabályozott kiskereskedelmi barangolási szolgáltatások visszaélésszerű vagy nem rendeltetésszerű igénybevételének elkerülése érdekében. A normál használatra vonatkozó feltételek túllépése esetén felár alkalmazható. A felár nem haladhatja meg a maximális nagykereskedelmi díjakat. A normál használatra vonatkozó feltételek alkalmazásának részletes szabályait a Bizottság 2016. december 15-ig végrehajtási jogi aktusban határozza meg.

13. Másodsor, a belföldi díjszabási modell fenntarthatóságának biztosítása érdekében meghatározott és rendkívüli körülmények fennállása esetén, amennyiben a barangolásszolgáltatók nem tudják a szabályozott barangolási szolgáltatások nyújtásából származó bevételeikből megtéríteni e szolgáltatások nyújtásának összes költségét, úgy a nemzeti szabályozó hatóság engedélyével – és csak az ilyen költségek fedezetéhez szükséges mértékben – felár alkalmazhatnak.

14. Ahhoz, hogy a barangolási felárakat 2017. június 15-én meg lehessen szüntetni, eddig az időpontig jogalkotási javaslatot kell elfogadni a jelenleg az 531/2012/EU rendeletben szabályozott maximális nagykereskedelmi díjak módosításáról, vagy más olyan megoldás biztosításáról, amellyel kezelhetők az azonosított nagykereskedelmi szintű problémák. A Bizottságnak a jogalkotási javaslat előterjesztését megelőzően el kell végeznie a barangolási szolgáltatások nagykereskedelmi piacának felülvizsgálatát azzal a céllal, hogy megállapítsa, milyen intézkedések szükségesek ahhoz, hogy meg lehessen szüntetni a kiskereskedelmi barangolási felárakat.

15. A barangolási felárak eltörlésére való zökkenőmentes áttérés biztosítása érdekében a kompromisszum 2016. április 30-i kezdettel átmeneti időszakról rendelkezik. Ettől a naptól kezdve a barangolási felárak jelentősen csökkennek, és nem haladhatják meg az 531/2012/EU rendeletben meghatározott jelenlegi legmagasabb nagykereskedelmi barangolási díjak mértékét. Hívásfogadás esetén a felszámított legmagasabb többletdíj az Unióban kiszámítható legmagasabb mobilhívás-végződtetési díjak súlyozott átlagának fog megfelelni, amelyet a Bizottság 2015 végéig végrehajtási jogi aktus útján fog meghatározni.

b) Hálózatszemlegesség

16. Az internet-hozzáférési szolgáltatások nyújtása során a forgalom valamennyi típusára vonatkozó egyenlő és megkülönböztetésmentes bánásmód biztosítását célzó új uniós szintű szabályok értelmében az internet-hozzáférési szolgáltatóknak minden internetes forgalmat – függetlenül annak küldőjétől és fogadjától, a lehívott vagy terjesztett tartalomtól, valamint az igénybe vett alkalmazásokról vagy szolgáltatásokról – megkülönböztetés, korlátozás vagy beavatkozás nélkül, egyenlő bánásmódot biztosítva kell kezelniük. Ésszerű forgalomszabályozási intézkedéseket alkalmazhatnak, ezeknek azonban átláthatóknak, megkülönböztetéstől mentesnek és arányosnak kell lenniük, valamint nem alapulhatnak kereskedelmi megfontolásokon. Nem tartozhat a forgalomszabályozási intézkedések közé a konkrét tartalmak nyomom követése, és az intézkedéseket nem lehet a szükségesnél hosszabb ideig fenntartani. Az ésszerű forgalomszabályozáson túlmutató intézkedések (például a szolgáltatás letiltása vagy akadályozása) a rendeletben meghatározott néhány eset kivételével nem megengedettek.

17. Meghatározott minőségi szintű szolgáltatásokra vonatkozó megállapodások akkor köthetők, ha ezek a szolgáltatások nem használhatók vagy kínálhatók internet-hozzáférési szolgáltatás helyettesítésére, és nem befolyásolják hátrányosan a végfelhasználó rendelkezésére álló internet-hozzáférési szolgáltatások elérhetőségét vagy általános minőségét.

c) *A végfelhasználók jogai*

18. A nyitott internethez való hozzáférés biztosítására és a barangolásra vonatkozó rendelkezéseket a végfelhasználókkal foglalkozó rendelkezések egészítik ki, amelyek lehetővé teszik számukra, hogy tájékozott döntéseket hozzanak. A hálózatszemlegességgel összefüggésben például az internet-hozzáférési szolgáltatóknak egyértelmű tájékoztatást kell nyújtaniuk a végfelhasználók számára arról, hogy a forgalomszabályozási gyakorlatok és az internet-hozzáférési szolgáltatásoktól eltérő szolgáltatások milyen módon befolyásolhatják az internet-hozzáférési szolgáltatás minőségét. A szolgáltatóknak emellett a normális körülmények között rendelkezésre álló sebességről és a rendelkezésére álló jogorvoslati lehetőségekről is tájékoztatniuk kell a végfelhasználókat.
19. A barangolás területén a barangolást végző ügyfelek jogainak megerősítése érdekében a rendelet átláthatósági követelményeket ír elő azokra az egyedi díjszabási és adatmennyiségi feltételekre vonatkozóan, amelyek a barangolási felárak eltörlését követően lesznek érvényben. Az ügyfeleket különösen tájékoztatni kell a normál használatra vonatkozó, alkalmazandó feltételekről, illetve arról, ha a fogyasztás elérte a szabályozott forgalommenyiséget.

IV. ÖSSZEGRZÉS

A Tanács álláspontja maradéktalanul tükrözi az Európai Parlament és a Tanács között lefolytatott tárgyalások során a Bizottság egyetértésével kialakult kompromisszumot. E kompromisszumot megerősíti az a levél is, amelyet az ITRE Bizottság elnöke 2015. július 16-án küldött az Állandó Képviselők Bizottsága elnökének.
